

Назва навчальної дисципліни	Екологія та життєдіяльність людини
Спеціальність	<i>Е 2 Екологія</i>
Кількість кредитів	<i>4 (120 год)</i>
Шифр навчальної дисципліни	<i>ВК</i>
Прізвище, ім'я, по батькові викладача	<i>Панчук Ольга Ігорівна</i>
Науковий ступінь	<i>кандидат біологічних наук</i>
Вчене звання	<i>доцент</i>
Посада викладача	<i>доцент кафедри біології, екології та методик їх навчання</i>
Контактний телефон викладача	<i>0988091811</i>
Профайл викладача	https://kogpa.edu.ua/images/main_dir/kaf_bio/vykladachi/dukh.pdf
E-mail викладача	<i>olja_dykh@ukr.net</i>
Розклад консультацій	<i>Очні консультації</i>
Час проведення	<i>14.40 – 17.00</i>
Місце проведення	<i>43 ауд.</i>

Опис дисципліни

Дисципліна «Екологія та життєдіяльність людини» спрямована на формування системного розуміння взаємодії людини з природним, антропогенно зміненим і соціальним середовищем та закономірностей впливу факторів довкілля на здоров'я, життєдіяльність і адаптаційні можливості людини.

Зміст дисципліни охоплює наукові основи екології людини, особливості функціонування організму в умовах впливу факторів довкілля, екологічні аспекти харчування, здоров'я та якості середовища, вплив фізичних і хімічних факторів, адаптацію до стресогенних та кліматичних чинників, екологічні ризики для здоров'я, репродуктивного здоров'я і генофонду людських популяцій, а також питання екологічної безпеки середовища життєдіяльності та сталого розвитку.

Практична підготовка передбачає аналіз показників стану здоров'я населення, оцінювання впливу природних і антропогенних факторів, визначення екологічних ризиків, опрацювання та інтерпретацію інформації, а також обґрунтування заходів щодо зниження негативного впливу факторів довкілля на людину.

Метою дисципліни є формування системного розуміння закономірностей взаємодії людини і довкілля та здатності оцінювати вплив природних і антропогенних факторів на здоров'я, життєдіяльність та адаптаційні можливості людини, аналізувати екологічні ризики й обґрунтовувати заходи щодо забезпечення безпечного середовища життєдіяльності.

Навчальний контент

Теми лекцій	Теми практичних	Види оцінювання	К-ть балів
Наукові основи екології людини	Екологічна оцінка умов життєдіяльності людини	Усне опитування, тести, завдання	50
Людина як біологічна система та умови її життєдіяльності	Оцінювання харчового статусу та екологічної безпечності харчування		
Харчування людини в системі «довкілля – здоров'я»	Оцінювання показників здоров'я населення та їх зв'язок із станом довкілля		

Здоров'я людини як показник якості довкілля	Аналіз впливу стресогенних факторів довкілля на функціональний стан людини		
Стрес і психофізіологічна адаптація людини	Оцінювання працездатності людини та впливу умов праці на її функціональний стан		
Працездатність, функціональні стани та умови праці	Аналіз біологічних ритмів людини та впливу факторів довкілля на їх синхронізацію		
Біологічні ритми та адаптація людини до умов довкілля	Оцінювання впливу шуму та вібрації на організм людини		
Фізичні фактори довкілля та їх вплив на людину	Оцінювання впливу електромагнітного та іонізуючого випромінювання на людину		
Хімічне забруднення довкілля та здоров'я людини	Аналіз шляхів надходження хімічних забруднювачів в організм людини		
Екологічні фактори та адаптація людини	Оцінювання екологічного ризику впливу важких металів і пестицидів на здоров'я людини		
Кліматичні фактори, зміна клімату та здоров'я людини	Аналіз впливу кліматичних факторів та екстремальних погодних явищ на здоров'я людини		
Екологічні фактори та репродуктивне здоров'я і генофонд людських популяцій	Оцінювання екологічних факторів ризику для репродуктивного здоров'я та генофонду популяцій		
Екологічні фактори ризику та захворювання людини	Аналіз зв'язку захворюваності населення зі станом довкілля		
Екологічна безпека середовища життєдіяльності людини	Оцінювання екологічної безпеки середовища життєдіяльності людини.		
Людина і біосфера: екологічна культура та сталий розвиток			
Індивідуальне навчально-дослідне завдання		Захист	15
Підсумкове тестування			35
			100

Формування програмних компетентностей та результатів

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності та результати
ЗК	01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
	02. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
	06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ФК (СК)	09. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.
	10. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем.
	12. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності.
	13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

	15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог..
	16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування
	18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину
ПР	15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.
	17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.
	18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Перескладання тем / модулів відбувається під час проведення консультацій керівника курсу.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела

1. Гончаренко М. С., Бойчук Ю. Д. Екологія людини : навч. посіб. Стереотипне вид. Суми : Університетська книга, 2025. 400 с.
2. Екологія людини / І.А. Василенко, І.М. Трус, О.А. Півоваров, Л.А. Фролова Дніпро: Акцент ПП, 2017. 183 с.
3. Некос А. Н. Екологія людини: підручник. 2-ге вид. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 284 с.
4. Соломенко Л.І. Екологія людини: навч.посіб.: друге видання, виправлене і доповнене. Київ: «НУБіП України», 2021. 231с
5. Клименко М. О., Клименко О. М., Клименко Л. В. Радіоекологія : підручник. – Рівне : НУВГП, 2020. – 304 с.
6. Урбоекологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.П. Кучерявий – Львів, Видавництво «Новий Світ-2000», 2021. – 460 с.